

Kurum : Işık Üniversitesi
Başlık : Prof. Dr. Doğan Zafer ERTÜRK, FMV Işık Üniversitesi
Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'ni anlatıyor
Konuşmacılar : Sadık GÜLTEKİN, Prof. Dr. Doğan Zafer ERTÜRK
Video Adresi : <https://youtu.be/9cSGK2bYEUI>
Yayın Tarihi : 06.07.2017

Sadık Gültekin: Evet, tekrar birlikteyiz. “Doğru Tercih” devam ediyor. Bu kez de yine çok ilgi çeken dallardan bir tanesi. Esasında birbirinden çok ayırmak çok doğru olmayacak ama mimarlık, içmimarlık bunlardan söz edeceğiz. Değerli konuğumuz Işık Üniversitemizin Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İçmimarlık Bölümünün Başkanı Prof. Dr. Sayın Doğan Zafer Ertürk Hoca’mız bizlerle birlikte. Değerli Hocam şeref verdiniz, ayaklarınıza sağlık.

Doğan Zafer Ertürk: Çok teşekkür ederim. Sağ olun.

Sadık Gültekin: Şimdi; ilk soru şu olsun. Gerçi hep sorulan sorudur, ama hani mimarlıkla içmimarlık arası hani biri dış biri iç onu anlıyoruz, ama olay sadece dış-iç midir?

Doğan Zafer Ertürk: Hayır. Şimdi...

Sadık Gültekin: Bir de fonksiyonellik filan var zannedersen.

Doğan Zafer Ertürk: Tabi o kadar çok faktör, o kadar çok farklı yaklaşım söz konusu ki. İçmimarlık esasında mimarlıktan daha eski bir meslek gibi gözüktür. Mesleki organizasyon olarak Amerika’da mesela içmimarlık organları mimarlıktan daha evvel kurulmuş. Ama bizim ülkemizde zannediyorum 1960’lı yıllardan sonra yavaş yavaş gündeme geldi. Daha sonra 80’li yıllarda biraz hız kazandı, 2000’li yıllarda da artık doruğa çıktı. Ne kadar doğrudur yanlıştır onlar başka mesele. Ama İçmimarlıkla mimarlık arasında yalnız bir ölçek farkı yok. Yaklaşım farkı var. İçmimarlık sanata, dizayna, tasarıma daha farklı boyutlarda yaklaşan bir şey. Düşünün eskiden bir dış hekimi hemen hemen dişçilikle ilgili her şeyi yapardı. Çekerdi implant yoktu o zaman ama başka şeyler. Mimarlıkla iç mimarlık da biraz öyle yani uzmanlık. Şimdi; günde onlarca yeni malzeme üretiliyor. Bir mimarın bunların hepsine egemen olması mümkün değil. Onun için farklı uzmanlık alanlarının ortaya çıkması çağımız için zorunlu bir şey. Bu da onun bir sonucu. Dış mimarlık iç mimarlık diye bir şey yok. İkisi de tasarımcı. İkisi de farklı alanlarda tasarım yapan insanlar.

Sadık Gültekin: Ne kadar yetenek?

Doğan Zafer Ertürk: Şimdi; efendim, bu da çok ilginç bir soru. Yani insanlar hep şunu düşünüyorlar; ‘Ben yetenekli değilim.’ Hayır! Yetenek, eğitimle geliştirilen bir şeydir. Siz onları çok genç yaşta çevresine duyarlı, insanlara duyarlı olarak yetiştirirseniz insanların yetenek tarafı, hiç keşfetmediğimiz bir tarafı ortaya çıkabilir. Onun için ben çok fazla yetenek üzerinde durmam. Biz zaten üniversitede o çocukların, o gençlerin yeteneklerini geliştirmesi için bir ortam hazırlamak zorundayız.

Sadık Gültekin: Gayet tabii. Yani yetenekliler de tabii ki vardır.

Doğan Zafer Ertürk: Tabii olacak.

Sadık Gültekin: Ama çalışma da esastır.

Doğan Zafer Ertürk: Çalışma, görgü, gezme onlar çok ön planda.

Sadık Gültekin: Ne kadar mühendislik, ne kadar sanat?

Doğan Zafer Ertürk: Şimdi; çok ilginç şeyler soruyorsunuz. Günümüz öyle bir şey ki mühendislikte sanatı olmaz diyebilir misiniz? Bir Leonardo da Vinci hem sanatçı hem mimar hem mühendis. İşte köprüleri yapan Calatrava hem mühendis hem tasarımcı. Onun için tasarımla sanatı, mühendislikle sanatı birbirinden ayırmaktan ikisinin de insanlarda yeşermesi gereken özellikler olarak görürüm.

Sadık Gültekin: Mesela bir örnek vereyim, haddim değil sizin yanınızda ama,

Doğan Zafer Ertürk: Estağfurullah.

Sadık Gültekin: Arabanın şeyini markasını söylemeyeceğim reklam olmasın diye ama 1.5 milyon dolarlık araba. Yılda 60 tane yapılıyor zaten tamamen mühendislik olmasına rağmen el işçiliği. Diyor ki sahibi, kurucusu: “Benim arabalarımın vidalarında, somunlarında dahi logomuz vardır.” diyor.

Doğan Zafer Ertürk: Logosu vardır, tasarım vardır. Yani onları bugün endüstri ürünleri tasarımı var, sahne tasarımı var, yat... Yani tasarım bugün insanoğlunun en eski kendisinin var olmasından gelen bir sanat ve her yerde olması gereken şey. Yani bugün şiir yazan insanın da bir şeyi tasarlaması lazım. Onun için tasarımı mimarlıktan, mimarlığı mühendislikten ayıramazsınız.

Sadık Gültekin: Bir bütün esasında bunlar.

Doğan Zafer Ertürk: Hepsi bir bütün.

Sadık Gültekin: Hani ‘Steam’ dediğimiz mühendisliğin yanında sanat da var.

Doğan Zafer Ertürk: Olmazsa zaten olmaz.

Sadık Gültekin: Sanatın yanında matematik de var.

Doğan Zafer Ertürk: Mimar Sinan’ı alın. Yani o köprüleri yaparken Mimar Sinan yalnız bir mühendis gibi çalışmamış ki!

Sadık Gültekin: Tabii ki.

Doğan Zafer Ertürk: Bir tasarımcı olarak çalışmış.

Sadık Gültekin: Hatta bu Üsküdar’daki hani şimdi; tartışılan bu kazıklı yol bilmem ne falan filan. Oradaki hani o bir cami vardır: Şemsi Paşa Camisi mesela. Oradaki olay sadece mimarlık değildir. Çok daha farklı şeyler de var.

Doğan Zafer Ertürk: Evet, mühendis çok boyutlu şeyler bunlar.

Sadık Gültekin: Oşinografi de var, şey de var. Yani o kadar çok şey var ki!

Doğan Zafer Ertürk: Bunları artık günümüzde birer ekip çalışması halinde diyoruz.

Sadık Gültekin: Peki, fakültenin ismine baktığımızda burada da değişik bir yapı var. Mimarlık ve Tasarım diyoruz. Hani mimarlık tasarım değil midir? Yahut da tasarımı niye ekledik?

Doğan Zafer Ertürk: Evet, şimdi; bir şey söyleyeyim. Biraz içtenlikle söylüyorum bu isimler biraz yanlış. Yani yalnız bizim üniversiteye has bir şey değil. Tasarım şemsiyesi altında mimarlık da vardır, içmimarlık da vardır, peyzaj da vardır, endüstri ürünleri de vardır, resim de vardır. Her şey vardır.

Sadık Gültekin: Güzel sanatlar da vardır, her şey vardır.

Doğan Zafer Ertürk: Bunları birbirinden ayırmak çok zor bir iş ve mimarlık tasarım fakültesi derken biraz gerçeğe yaklaştık. Eskiden yalnız mimarlık derdik.

Sadık Gültekin: Doğru.

Doğan Zafer Ertürk: Hâlâ Türkiye’de adı yalnız mimarlık olan fakülteler var. Ben onları birazcık...

Sadık Gültekin: Peki, şimdi; mimarlıkla içmimarlık dediğimiz zaman hani önce bir gönül meyl ediyor, ama bir anda da bir frene basıyoruz. Hani acaba sonrası ne olacak?

Doğan Zafer Ertürk: Sonu güzel olacak.

Sadık Gültekin: İş hazır.

Doğan Zafer Ertürk: Şimdi; şöyle bu iki meslek dünyada popüleritesini, geçerliliğini hiç kaybetmeyen insanoğlu var olduğu müddetçe mimarlık da olacak, ama bunu abartmamak lazım. Biz ülkemizde birazcık abarttık. Yani son yıllarda yani ben şu anda kaç tane mimarlık, kaç tane içmimarlık fakültesi olduğunu sahiden bilmiyorum. Bunları daha ölçülü, dengeli tutarsak bu meslekler hiç ölmez. Bu mesleklerde insanlar işsiz kalmaz. Çünkü çok boyutlu insanlar yetiştirmeye gayret ederiz. O nedenle...

Sadık Gültekin: Sizi değerlendirmek haddim değil, ama görmüş geçirmiş gerçekten konusuna hakim bir yapı var. Sizin gibi olabilmek için gençler açısından söylüyorum. Ve yahut da bu alanda hani sivrilebilmek için neye hazırlıklı olmaları lazım?

Doğan Zafer Ertürk: Çok gerçek bu işi seveceksiniz.

Sadık Gültekin: Esas bu.

Doğan Zafer Ertürk: Esas temelinde bizde bütün yaptığımız iş öğrencilerimize bir arkadaş gibi, bir abi gibi bu işi nasıl sevdirebiliriz. Çünkü sonuçta bir şey yaratıyorsunuz. Bir ürün çıkartıyorsunuz.

Sadık Gültekin: Birlikte yaratacağımız esasında.

Doğan Zafer Ertürk: Bunu biz öğrencilerimizle beraber yaparak onlara sevdirebiliriz. Sevdirmeye gayret ederiz. Temelinde sevmek vardır. Bir fotoğraf makinesi alsınlar. Anadolu’yu, Avrupa’yı, dünyayı... Sırtlarına da çantalarını alsınlar.

Sadık Gültekin: Laboratuvarı orası.

Doğan Zafer Ertürk: Orada. Hele İstanbul gibi bir şehirde yaşıyoruz. Onun için mimarlık herkese tavsiye edeceğim –benim de 50 yıldır mimarım ben doyamadım bir türlü-

Sadık Gültekin: Ne güzel ama o belli hani gözlerinizdeki şeyden belli. Peki, üniversitelerin farkı nasıl ortaya çıkıyor bu alanda?

Doğan Zafer Ertürk: Şimdi; burada da üniversitelerin farklı olmasını ben çok doğal buluyorum ve öyle gerekiyor. Bizim üniversiteden kısaca bahsetmek gerekirse; bizim üniversitenin eğitim felsefesi uygulamayla sanatı, tasarımı, teoriyi, kuramı, insanı bir arada geliştirmeye yönelik bir felsefemiz var. Ve bunu da çok doğru buluyorum. Bizim üniversitenin bir şeyi var, bir sloganı var: “Biz uygulamacı aynı zamanda yaratıcı mimar yetiştirmek” için çok sarf ediyoruz. Çok eksiklerimiz var ama gayretimiz çok fazla.

Sadık Gültekin: Peki, fakültede kaç bölüm var? Şimdi; mimarlık ve içmimarlıktan söz ettik.

Doğan Zafer Ertürk: Şimdi; mimarlık mimarlığın iki programı var tabii Türkçe, İngilizce. İçmimarlık var, Endüstri Ürünleri Tasarımı var. Her ne kadar farklı Maslak'ta eğitim yapıyorlarsa bizim fakültenin bünyesinde.

Sadık Gültekin: 3 tane alan var, 4 tane de program var. İngilizce için ne diyorsunuz peki?

Doğan Zafer Ertürk: Şimdi; İngilizce için söyleyeceğim çok basit bir şey var. Bu sene biz ilk mezunları verdik. 15 kişi Mimarlıktan mezun oldu.

Sadık Gültekin: İngilizceden?

Doğan Zafer Ertürk: İngilizceden, Türkçeden. Bunların hepsi demeyeyim, ama üçte birine yakını hemen...

Sadık Gültekin: İş buldular mı?

Doğan Zafer Ertürk: Daha önemlisi Avrupa'daki iyi üniversiteler tarafından kabul edildiler.

Sadık Gültekin: Güzel.

Doğan Zafer Ertürk: Bu kabulün altında yatan gerçek bence şudur: bu çocuklar dil açısından iyi yetişmişler. Şimdi; biz mimarlıkta öyle bir şey ki, yalnız İngilizce değil. Bir başka dil mimarların kendi dili var, çizimin dili var. Onu da öğretiyoruz. Onun için bizim öğrencimiz bu İngilizce, Türkçe ve kendi dilleri açısından oldukça fırsat sahibi olarak yetişiyorlar. Mesela o demin verdiğim örnekte Milano'dan kabul edilen öğrencilerin İngilizce okuyacakları orada. Demek ki ona hazırlıklılar. Bir şey daha ilave etmek isterim. Ben bir üniversiteyi methetmek değil ama İngilizce alt yapı açısından söylemek istiyorum. İngilizce eğitimi uluslararası akredite edilmiş bir üniversitedir. O nedenle ben o yönünü çok beğenirim.

Sadık Gültekin: Bir de bu yani sizin fakültede Mimarlık ve Tasarım Fakültesinde okuyan öğrencinin sadece mimarlık ve tasarım açısından değil yani felsefeden de, sosyolojiden de, ne bileyim genel kültürden de, tarihten de, sanat tarihinde de çok iyi beslenmesi lazım.

Doğan Zafer Ertürk: Şimdi; geçen gün asansörle stüdyodan bizim kata iniyorum. 3 öğrencimle karşılaştım. “Ne yapıyorsunuz?” dedim. Biri dedi ki; “Hocam, felsefe dersim vardı. Oradan geliyorum.” dedi. Biri dedi ki; “Sinema dersimden geliyorum.” seçimlik dersten. Şimdi; bunlar mimarlık açısından yalnız mimarlık değil insan olmak, kaliteli insan olmak, nitelikli insan olmak açısından çok önemli şeyler ve çok hoşuma gitti. Keşke ben de dedim İTÜ'de okurken felsefe dersi alsaymışım. Bu çocukların o fırsatı elde etmesi mimarlık yalnız teknik alanlarla ilgili bilginizle olacak bir şey değildir. Olmaz! Tarih kültürünüz, çevre kültürünüz, çevre bilinciniz ve dünyaya bakış açınız...

Sadık Gültekin: Az önce buyurduğunuz gibi yani hani fotoğraf makinanızı alacaksınız Anadolu'yu karış... Bunun içinde sanat tarihi de var, arkeoloji de var. Zaten Göbeklitepe'ye gitsen dünyanın değişik yani sadece bir örnek.

Doğan Zafer Ertürk: Şimdi; bizim 2-3 senedir dikkatimi çekiyor; Meksika'dan bize öğrenci geliyor biliyor musunuz? O niye geliyor? Az da olsa öğrenci var Meksikalı. Meksikalı geliyor her hafta sonu Anadolu'yu geziyor.

Sadık Gültekin: Bir yere gidiyor değil mi? Ne güzel.

Doğan Zafer Ertürk: Bu ne kadar güzel bir şey.

Sadık Gültekin: Çok güzel.

Doğan Zafer Ertürk: Hem üniversite açısından Meksika'dan öğrenci almak o kadar...

Sadık Gültekin: Bir de beğendiğim bir uygulamanız var Hocam. Bu Erasmus'u bütün bölümler için bu bir zenginliktir. Ama İç Mimarlık, Mimarlık, Endüstri Ürünleri Tasarımında çocuğun gözünün açılması lazım. Yani farklı bir kültürün içine şöyle bir düşmesi lazım. Kendi başına ayaklarının üstünde tanınması, bir de bizi tanıtması yani sorumluluğu da var. Öyle değil mi? Bu mesleğine de yansiyacak daha sonra.

Doğan Zafer Ertürk: Çok hoşumuza giden yani bu çocukların mesela Ege diye bir öğrencimiz var İç Mimarlıkta. Ege, gitti Erasmus'u uzattı. O kadar güzel ki Portekiz'de kalıyor. Oradan farklı şeyler alıyor, geliyor. Bu açıdan bakılınca tabii üniversitenin imkanlarının özellikle bizim yaklaşımımız açısından çok olumlu olduğu görüşünü taşıyorum.

Sadık Gültekin: Hani her dalda usta-çırak ilişkisi çok önemlidir. Ama mimarlıkta ve bu fakültede ustan iyi olacak. O usta kadrosunun çok iyi olması ve öğrenciye el uzatması o esas.

Doğan Zafer Ertürk: E tabii biz hep ustaların yanında yetiştik. Biz şimdi usta mıyız değil miyiz? O tartışabilir, ama biz öğrencimizle gece gündüz beraberiz. Ben bildiğimi, düşündüğümü onlara ders bizde dersin zaten sınırları yok. Koridorda dersane, sınıflarda dersane, gidip yemek yediğimiz yerde dersane... Onlarla öyle bir ilişki kuruyoruz ki beraber yarışmaya giriyoruz mesela. Öğrenciler benimle gece gündüz bir hafta çalışıyorlar.

Sadık Gültekin: Peki, avantaj olarak baktığınızda hani sizin benim dönemimizden sonra şimdiki çocuklar daha zeki. Onların zeki olmasını sağlayan pek çok şey var.

Doğan Zafer Ertürk: Evet,

Sadık Gültekin: Ama bir de aması var. Onun için ne dersiniz?

Doğan Zafer Ertürk: Amasıyla neyi kastettiniz?

Sadık Gültekin: Şunu kastediyorum hani biraz daha rahatlar mı diyeyim, hani biraz daha hazırcılar mı diyeyim.

Doğan Zafer Ertürk: Bakın yeni bir gençlik var. Yeni bir kuşak var.

Sadık Gültekin: Dilini anlamak lazım.

Doğan Zafer Ertürk: O dili biz ne kadar anlıyoruz? Ona çok çaba sarf etmemiz lazım. Çok farklı çocuklar, farklı insanlar. Farklı olmaları da doğal. Zaten farklı olmasalar dünya böyle olmaz. O farklılıklarına biz ayak uydurursak,

Sadık Gültekin: Güzel.

Doğan Zafer Ertürk: ...çok güzel bir sonuç elde edilebilir diye düşünüyorum.

Sadık Gültekin: Ayaklarınıza sağlık, şeref duyduk.

Doğan Zafer Ertürk: Ben teşekkür ederim.

Sadık Gültekin: Hocam, ne güzel işte böyle olacak öğretim üyesi yani sevimli, bilgisini aktaran, paylaşan. Hem mesleğini sevdiği de belli, çocukları da sevdiği belli. Evet, bize ayrılan sürenin sonuna geldik. Tekrar birlikte olmak ümidiyle esen kalın, efendim.

***** Video burada sona eriyor. *****